

Edins.

9

31 Dec 1927

Stat. Uthv.

R₇₁

Preliminär beräkning av antalet år 1927 levande födda barn i äktenskap, a) industriarbeterskor samt b) ej yrkesverksamma hustrur av arbetarklassen.

Antalet av hustrur i arbetarklassen födda barn är betydligt större än beräknas. Antalet ej yrkesverksamma industriarbeters-hustrur under 40 år var enligt 1920 års folkräkning 7600. Jag har beräknat antalet i sådana äktenskap år 1927 levande födda barn till 20 & 22000.

Antalet gifta industriarbeterskor under 40 år var enligt 1920 års folkräkning del V 9700 (därav drygt 3200 torde ha varit bosatta i Stockholm och Göteborg) - i åldrarna under 25 resp. 25/30 och 30/40 år 1380 resp. 2480 och 5830. År 1922 voro de inomäktenskapliga fruktsamhetstalen för samtliga hustrur i Sverige i dessa tre åldersgrupper 366 % resp. 248 % och 160 %. Antages fruktsamheten ha varit densamma 1927, skulle antalet levande födda barn inom denna grupp (gifta industriarbeterskor) ha varit 2050. I själva verket kan fruktsamheten inom gruppen ifråga från 1922 till 1927 säkerligen beräknas ha sjunkit med minst 20 %, alltså till högst 1640. Då emellertid antalet gifta industriarbeterskor under dessa år säkerligen ökats ej obetydligt, borde siffran sättas något högre, förslagsvis till 1800 levande födda barn. Mina undersökningar rörande den äktenskapliga fruktsamheten i Stor-Stockholm, Stor-Göteborg och Borås under åren 1919/22 ha emellertid visat, att de yrkesverksamma hustrurnas och i all synnerhet de gifta industriarbeterskornas fruktsamhet är avsevärt lägre än de ej yrkesverksamma hustrurnas, i all synnerhet i den första av dessa städer. Tages vederbörlig hänsyn till äktenskapets varaktighet och makarnas ~~ålder~~ hustruryrkesverksamheten är nämligen vanligare i yngre äktenskap - kommer man till det resultatet, att samtliga yrkesverksamma hustrur i Stor-Stockholm resp. Stor-Göteborg och Borås ha en fruktsamhet som med ungefär 50 % resp. 40 % och 30 % understigit de ej yrkesverksamma. För de som industriarbeterskor yrkesverksamma hustrurna är skillnaden ännu större. I Stockholm är fruktsamhetstalet (under 40 år) för industriarbeterskor 63 % - med under 2.000 kronors inkomst 77 %, mot 48 % för industriarbeterskor med minst 2,000 kronors inkomst - mot för övrigt yrkesverksamma hustrur 79 %. För Göteborg äro motsvarande tal 123 % - för industriarbeterskor med under 1800 kronors inkomst 134 %, med minst 1800 kronors inkomst 96 % - samt 133 %. De som industriarbeterskor yrkesverksamma hustrurna kunna beräknas ha en fruktsamhet som för Stockholm utgör 48 % av samtliga hustrurs, För Göteborg 57 %. Antagas de gifta industriarbeterskorna för hela Sverige understiga samtliga hustrurs med

35 %, skulle man i dylika äktenskap för 1927 endast få ungefär 1300 levande födda barn istället för förut beräknade 1800. ~~X~~

Antalet av hustrur i arbetarklassen födda barn är betydligt svårare att beräkna. Antalet ej yrkesverksamma industriarbetarhustrur under 40 år var enligt 1920 års folkräkning 76000. Jag har beräknat antalet i sådana äktenskap år 1927 levande födda barn till 20 a 22000. Enligt en av Statistiska Centralbyrån uppgjord tabell skulle antalet av jordbruks- och skogsarbetares (inkl. statare, lägenhetsägare och torpare) - som ej själva äro yrkesverksamma - samt handels- och diversearbetares hustrur (ej yrkesverksamma) under år 1924 levande födda barn uppgå till ungefär 22000. Med ledning av de vid mina ovannämnda fruktsamhetsundersökningar vunna resultaten beräknar jag antalet i äktenskap i knappa ekonomiska förhållanden levande familjer under 1927 levande födda barn till 30 a 35000 (inkl. äktenskap där hustrun varit yrkesverksam). I Stockholm voro 30 % av alla under år 1919 till 1922 inom äktenskap födda barn födda i äktenskap där faderns inkomst för år 1920 understeg 4.000 kronor för Göteborg var samma siffra 45 % för Borås, då faderns inkomst understeg 3.000 kronor 37 %. För samtliga hustrur understiger de mindre bemedlades fruktsamhet i Stockholm avsevärt de mer bemedlades, särdeles i äktenskap ingångna under kristiden åren 1916/18.

Stockholm den 10 mars 1929.

Kan man få siffror också för
själs andra än arbetarklass
Med samma inkomst begränsning

De utom äktenskap födda $\approx 15,000$.